

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Monitionis recedendi à loco immuni. Form. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

ad form. 17. tit. 6. num. 1. & 2. & ita servatur in Alma Urbe: Candela autem non retinetur ad aliquem usum, sed foras projicitur, ut monet gloss. in dist. cap. debent.

2. PUBLICATO MONITORIO.

Quod scilicet expeditum fuit auctoritate ordinaria juxta formam à me traditam par. 1. tit. 6. Formula XVI. Si enim monitorium esset impetratum à Summo Pontifice in forma Significavit: pars ad cujus instantiam fuit expeditum, non posset formare, & publicare alia capita ultra expressa in ipso monitoriali rescripto; sed esset publicandum ad verbum, non alterando sensum, sermonem, nec verba (licet possit publicari materna lingua) alias excommunicatio esset nulla, tanquam lata à Delegato, non servata forma rescripti: nisi fortè adesset clausula -- Latius arbitrio tuo, vel significantis, quæ tamen raro apponitur, ut advertit Genues. in prax. cap. 1. notab. 12. quem sequitur Lazar. quæst. canon. sect. 1. quæst. 18. num. 17. & 18. & notat etiam Gavant. manual. Episcop. verb. excommunicatio n. 20.

3. CON QUESTA FULMINAZIONE. Fulminatio excommunicationis, non debet fieri modo insolito, & à Sacris Canonibus, & ab Ecclesia non recepto, nec probato, nec minus verbis imprecatoriis, aut alio modo actionem, tam seriã vilescensibus Gavant. loc. cit. num. 39. sed gravitate, & proprietate Ecclesiastica, modo, aut simili quo supra: ut docet in terminis Lazar. quæst. canonic. sect. 1. quæst. 19. num. 6.

4. SI DICHIARANO ESCLUSI ETC.

Moneatur de Ordine Sac. Congreg. Immunitatis N. ad discedendum ab Ecclesia N. (sive loco immuni N.) ad quam (seu quem) confugit, & in qua (seu quo) modò moram trahit: quoniam *justis de causis*, terminum peremptorium ad parendum trium dierum ab executione presentium ei præfigimus sub pœna abstractionis per vim, & referatur omni &c.

N. Episcopus N. (sive Vic. Gen.)

Die ... Detulit mihi Cancellario infra scripto, Cujus Nuncius publicus hujus Tribunalis medio ejus juramento, se personaliter munuisse supradictum N. confugam

E SI CONDANNANO ETC. Ponuntur in Formula hæc verba, ut Populus edoceatur de effectibus excommunicationis, & magis illam incurere pertimescat: excommunicatio enim excludit, & separat fidelem à communione fidelium, & est æternæ mortis damnatio, ut explicat gloss. in cap. presentii verb. declaramus circa fin. de sent. excomm. in 6. & in clement. unica vers. excommunicationis de exception. Cætera quæ ad hanc rem pertinent vide in 1. par. annot. ad form. XV. d. tit. 6.

Monitionis contra Confugas, recedendi à loco immuni.

FORMULA XIII

SUMMARIUM.

- 1 Confugientes ad loca immunia non sunt extrahendi sine causa justa.
- 2 Confugientes ad loca immunia quibus de causis extrahantur, & num. 3.
- 4 Confugientes ad Ecclesias debent suscipi, & qui illos exturbat meretur reprehendi.
- 5 Confugientes ad Monasteria Regularium non possunt à Regularibus expelli quoties disciplinam regularem non perturbent, quamvis essent censuris ligatis, vel Infideles, ut Hebræi, Turcæ.
- 6 Confugæ extractio à loco immuni non fit sine processu.

fugam in Ecclesia N. (seu loco immuni N.) ad discedendum ab ea (vel eo) & in propriis manibus copiam integram suprainsertæ monitionis reliquisse, & ita retulit &c.

Ita est N. Cancellarius Curie Episc. N.

ADNOTATIONES.

1. **JUSTIS DE CAUSIS.** Quia immunitas Ecclesiis concessa, tribuere non debet delinquentibus impunitatem: ideo Sacra. Congregatio Immunitatis, solet præcipere Ordinariis locorum, ut homines perditos, & facinorosos, ad illas confugientes, juris remediis, ac etiam per abstractionem propellant, & non solum ab Ecclesiis, & locis immunibus ipsis subiectis, sed etiam exemptorum. Verum quia non pauci cortici verborum Epistolæ enciclicæ inhærentes, & deservientes, sæpè privilegium debenti auferunt, & indirectè vulnerant contra mentem Congregationis, & monitum text. in cap. quanto de privil. ideo hîc in formula pununtur verba notata, ad demonstrandum, quod confugientes ad loca immunita, non sint expellendi, nisi præcedant causæ justæ, utpotè quia Confugio abutantur.

2. Hocque mirificè probat Constitutio excerpta ex Concilio Ephesino, per extensum relata à Petro Phitæo in notis ad Cod. libr. primo, titul. 12. post l. patent de his qui ad Eccles. confug. quam ipse vocat Edictum Regium, in qua inter cætera hæc habentur -- Pateant proinde trepidis Magni Dei Tempia, supplices fugientes communi suscipiat ara; nec ulla veluti superior comminatio divinum auxilium, quod omnibus ex æquo sese offert, ab ejus aedibus audeat propulsare. Qualis enim Naufragorum in suis calamitatibus misericordia reliqua erit, si litius præcludas, & fontem siti laborantibus perturbas, aut quænam humanis calamitatibus medicina supererit, si calamitatis Deus ipse denegetur? Nostri igitur temporibus non solum Sacrosancta Altaria, & quadratum Populi Oratorium murorum ambitu circumseptum, confugientium securitati conferre sancimus: sed quidquid præterea inde est loci usque ad Ecclesiæ fores extremas, per quas preces facturi primum ingrediuntur, hoc totum con-

fugientibus misericordiam esse defuimus, & constituimus.

Et infra - Ita tamen ut nemini confugientium in Dei Templo, aut apud sacras aras manere, aut cibum sumere, aut dormire, aut etiam pernoctare liceat; idque non modo Clericis propter religionem fieri prohibentibus, sed ipsis quoque confugientibus sacra pietatis causa detrectantibus: nè qui confugiunt, dum usus proprios sacris rebus admiscunt, impuro animo confugere videantur, & qui hujusmodi turpitudinem à sacris altibus arcere possunt, pietatem cui deseruiunt, violare videantur.

Et inferius -- Ferrea autem, vel alterius generis arma ad defensionem comparata, ne confugientes habeant, neve intra Sanctam Ecclesiam inferant omnimodo prohibemus &c. Quamobrem qui sine armis ad Sanctum Dei Templum, vel ad Sanctum Altare in quacumque illigente, vel in hac Civitate confugerint, in Templo dormire, aut etiam in Altari, vel in ipsis locis cibum sumere, citra ullam injuriam à Clericis prohiberi debent. Et ita res hæc erga eos gerenda est, ut non à prohibente injuria inferri, sed religionis ratio rem, quæ geritur exigere videatur. Proinde illos paventis de Sanctitate, ac puritate loci commoneant; religioni cum humanis necessitatibus nihil commune esse doceant &c. intelligant religionem humanis sordibus, naturalisque necessitatibus injuria contaminandam, aut profanandam non esse ei, qui per eam ipsam religionem tueri se abjurata velit. Quod si quispiam nihil his omnibus anpverit, aut assensus fuerit, tum demum religio multitudini anteferatur, & ex Divinis locis ad ea, quæ superius dicta sunt, cum propulsæ audacia.

Et paulò post -- Quod si quispiam sacri actus aliquod istorum nostrorum Deceptorum in quocumque Ecclesiastico loco violaverit, sive id fiat extra templum, sive intra templum, sive etiam circa templum, jubemus, ut confestim Episcopi auctoritate à

te à solis Clericis arma deponere compellatur, & severius etiam pro sua salute, spe illi data atque fiducia, quod Religione, ac pietate securius manietur, quam armorum presidio. Quod si legis nostræ auctoritate, voceque Ecclesiastica commune facti in vesania sua perseverent, neque arma, quæ præter suas, non salutis, sed tyrannidis, & Sacriligii audacia cœperant, reliquerint: sciant quod tot tantisque Denunciationibus, ac præceptis placata Religione, & à nostra serenitate, & ab Episcopis excusatione facti Deo reddita, pro sui sceleris ratione, etiam per armorum ingredientium vim abstrahentur, & omnium calamitatum generi subjicientur, &c.

3 Hinc inquam edocentur Episcopi, quod licet eis injungatur ab Urbe expulso à locis immunibus malorum hominum delinquentium, non de omnibus, neque de miseris intelligendum venit, sed de illis delinquentibus, qui vel loca Sacra prophanis operibus fœdant, vel in ipsis actu, vel habitu delinquere non verentur: tunc enim quia indignos se reddunt protectione Ecclesiæ, ut dicit *Glos. in cap. fin. de Immunit. Eccles.* merito expelli debent, prout jubet Sanctio mox supra relata, & *Sacr. Congreg.*

4 Cæterum in aliis casibus, & præsertim non exceptis, non debent expelli, sed suscipi, quia habent jus confugiendi, & qui vellet expellere, illos jure confugii privaret, & graviter peccaret contra justitiam, per text. expressum in *l. presenti, C. de his qui ad Eccles. confug. ibi—Præsenti lege decernimus nullos penitus cujuscunque conditionis sint de Sacrosanctis Ecclesiis, orthodoxæ fidei expelli.* Et infra — *ex his ergo locis eorumque finibus nullos expelli, aut ejici aliquando patimur: nec in ipsis Ecclesiis reverendis, ita quemquam detineri, atque constringi, ut ei aliquid victualium rerum, aut vestis negetur, aut requies,* Guazzin. *Jun. ad defens. anim. lib. 2. defens. 1. cap. 14. n. 7.* non obstante, quod possent in alium locum immunem se recipere, quia habent electionem confugiendi ad omnem locum immunem, & propterea, qui eos exturbat, meretur acriter ab eadem Sac. Congr. repræhendi, tanquam immunitatis violator, *Sac. Congreg. Immun.*

in Neap. 21. Aug. 1694. l. 1. decr. Vall. p. 140.

5 Et quod dico de Ecclesiis, & locis immunibus Ordinario subjectis, intelligi etiam procedere in Ecclesiis, & Domibus Regularium, qui quoties confugientes ad illorum Monasteria modestè se gerant, quietem, disciplinam Regularem non turbent, neque moribus inficiant, non debent, nec possunt illos expellere, Thom. del Bene. *de immunitat. part. 2. cap. 16. dubit. 48. per tot.* quem refert, & sequitur Sabell. *Summ. div. tractat. §. immunitas num. 26.* imò si confugiens sit pauper, quod teneantur illi dare alimenta, inquit Guazzin. *loco citato num. quarto,* quamvis essent Excommunicati, suspensi, aut ab ingressu Ecclesiæ interdicti; quia Censuræ non inducunt privationem privilegii, nec privant hominem ab ingressu Ecclesiæ materialis, sed formalis, videlicet ab ingressu in Ordine ad audienda Divina Officia, Dian. *part. 6. tract. 1. resolut. 26.* Sebast. Medic. *in Summ. peccat. capit. de censur. Eccles. capit. 9. quæst. 9.* Sayr. *de censur. lib. secundo, cap. 10. num. 19. & lib. 4. cap. 7. num. 12. & sequentibus, & lib. 5. cap. 9. num. 26.* P. Fælix Potest *in exam. Eccles. nu. 678. tom. 1.* imò quamvis essent infideles, ut Hebræi, Turcæ, *Sacr. Congregat. Immunit. in Sarzanen. 26. Septembris 1651. lib. 4. Dec. Paul. fol. 160. à tergo, & Cathacen. 18. Februarii 1631. lib. 2. Dec. Pauluc. fol. 95. à tergo.* Quidquid sit de illis Regularibus, qui juxta proprii instituti Statuta ab Apostolica Sede approbata, Bannitos, fures, aliosque similes delinquentes in Monasteriis receptare non possunt, prout habere Augustinianos refert Lantusch. *in Theatr. regular. part. secunda, verb. inquisiti num. 1.*

6 Porrò dum confuga monitioni non parat, & Episcopus facultate sibi à Sac. Congr. tributa vult uti, & à loco immuni illum vi extrahi facere, & ad carceres deduci, constare debebit in actis de abusu confugii, idest de causis propter quas reus meruerit inde abstrahi, & postea Processum transmittere ad eandem Sacram Congregationem, quam ulterius reddet instructam de delicto, seu delictis, de quo seu quibus ipse confuga reperitur inquisitus, gravatus, vel condemnatus, & illius

illius oraculum expectare. Mandatum autem de carcerando, seu extrahendo poterit concipi sequenti, vel simili modo.

Mandati de extrahendo Confugam a loco immuni.

FORMULA XIV.

SUMMARIUM.

1. Licentia extrahendi Confugam a loco immuni in casibus non exceptis, non

potest ab Episcopo concedi, nisi per delegato Sacrae Congregationis.

2. Qui delinquit in Ecclesia non ex proposito, sed accidentaliter, vel provocatus, vel infert vulnera, et membra non mutilat, gaudet immunitate, sed debet ab Ecclesia depelli, & num. 3.

4. De immunitate, & pertinentia ad illam remissive.

5. Ecclesia in quibus castibus per effusionem sanguinis polluat, vel non referuntur plures casus.

Tibi N. Baroncello nostrae Curiae, vigore facultatis Nobis à Sacra Congregatione Immunit. de Urbe concessae, committimus, & mandamus, ut accedas cum tuis Licitoribus ad Ecclesiam N. (sive Domum immunit. N.) ubi reperitur N. Confuga, & eum cum assistentia R. Presbyteri N. capias, & captum inde extrahas, & extractum sub tuta custodia ad Carceres nostros perducas, ibi retinendum ad liberam dispositionem ejusdem Sacrae Congreg. Te admonentes, ut captura, & extractio d. N. sequatur cum omni decencia, & reverentia loco immuni debita: quoniam, &c.

N. Episcopus N. Delegatus.

Ego infra scriptus testor, & cunctis indubiam fidem facio, qualiter die... hora... in Ecclesia N. (sive Domo immuni N.) à Baroncello N. ejusque Birruviti, vigore mandati Illustrissimi D. Episcopi fuit captus, & extractus à d. Ecclesia N. confuga, cum assistentia R. D. Presbyteri N. deputati, & cum omni decencia, & reverentia loco immuni debita, presentibus, & videntibus N. & N. Testibus ad id specialiter adhibitis, atque rogatis. In quorum, &c.

Ita est N. Cancellarius Episc. Curiae N.

ADNOTATIONES.

1. Licentia ista valde discrepat ab alia quam dedi tom. 1. tit. 6. form. 8. Nam illa conceditur ex justitia, & auctoritate Ordinaria pro extrahendis delinquentibus in casibus à Gregoriana exceptis ad requisitionem Curiae Saecularis: hæc autem permittitur jure delegato, ad repellendas abominaciones à loco Sancto, ne vel improbis profana esse videantur ea, quæ Divina sunt, neque in Sacratibus Deo-

que dicatis locis liceat ea facere, quæ tibi in aliis quidem passim impunè fieri permittendum est.

2. Qui autem delinquit in Ecclesia non ex proposito, vel insidiosè, sed ex impetu, aut casu fortuito, vel accidentaliter, non dicitur Ecclesiam violare, & ideo gaudet immunitate, Host. in cap. de immunit. Eccles. Innoc. in cap. inter alia eodem tit. Sacrae Congregat. Episcop. in Br nonien. 13. Septembr. 1619. Gaudet quoque immunitate, qui in Ecclesia delinquit.